

3. gebruik mondmasker

Verschillende typen mondmaskers

- Het doel van mondneusmaskers kan tweërlei zijn. Allereerst kan het de zorgverlener bescherming bieden en zorgen dat hij niet geïnfecteerd raakt.
- Een tweede mogelijke toepassing is dat het door iemand die ziek is wordt gedragen om te voorkomen dat hij anderen besmet.
- Mondmaskers worden bij zorgverleners ingezet, omdat die zorgverleners zich niet aan die anderhalvemeterregel kunnen houden en omdat in de omgeving van het ziekenhuis natuurlijk de meest intensieve contacten en de hoogste concentraties aan besmette druppels aanwezig zijn.
- Er zijn twee typen maskers:
 - Ten eerste de adembeschermingsmaskers/FFP, deze maskers hebben een filter in zich. Afhankelijk van het type kunnen deze 80% tot 98% van de alle druppels uitfilteren. Voor Covid-19 worden FFP2 maskers geadviseerd, deze filteren minimaal 94% van de druppels uit.
 - Ten tweede, de chirurgische mondneusmaskers. Deze beschermen tegen druppels en spatten, maar hebben een beperkte filterwerking. Voor Covid-19 wordt het chirurgisch masker Type IIR geadviseerd, daar deze ook spatbestendig is. De overige types chirurgisch masker zijn vooral bescherming van de patiënt en niet de drager.

Gepast gebruik

- Het type handeling bepaald welk type mondmaskers moet worden gebruikt.
- Gelet op de manier van transmissie van Covid-19 (druppel/contact) adviseert het OMT dat in situaties waarin Covid-19 patiënten verzorgd worden, maar geen handelingen verricht worden die aanleiding geven tot aerosolvorming, kan volstaan worden met een chirurgisch masker type IIR.
- Alleen bij aerosolvormende procedures in de ziekenhuis- en langdurige zorg zijn FFP maskers nodig.
- Gepast gebruik van maskers is belangrijk, omdat maskers ook nadelen hebben. FFP2-maskers zitten erg strak het gelaat en filteren dermate sterk dat je dat als zorgverlener niet lang volhoudt, want je krijgt te weinig lucht. Tevens vindt ook verzadiging plaats. Dat komt door het vocht in de ademhaling. Op een gegeven moment wordt het daarom steeds moeilijker om daardoor te ademen. Men kan hierdoor zelfs flauwvallen. Dergelijke maskers kunnen slechts voor beperkte tijd gedragen worden. Bij te lang rondlopen heb je al snel de neiging om eraan te gaan zitten. Dat levert weer meer risico's op.
- Dit betekent dat het gebruik van maskers moeten echt aan specifieke handelingen en specifieke situaties worden gekoppeld. Het RIVM heeft protocollen opgesteld over het gebruik van mondmaskers. Deze gaan over de maximale periode dat je maskers kan gebruiken; over de juiste wijze van opzetten, de juiste wijze van afdoen, het niet even om de nek hangen. Bij onjuist gebruik kunnen ze het risico op besmetting zelfs verhogen.
- Het OMT heeft tevens geadviseerd over gebruik van maskers in verpleeghuizen.
- In zijn algemeenheid is hygiëne zoals handenwassen altijd essentieel. Een deel van de overdracht geschiedt namelijk via de handen en dat kan je voorkomen door handen te wassen.
- Voor verpleeghuizen geldt dat als er een positief geteste bewoner is, de afdeling waar die bewoner zich bevindt, beschouwen als cohortverpleging en dat dan dus het dragen van het chirurgisch mondneusmasker geïndiceerd is voor medewerkers op die afdeling, omdat de kans groot is dat er meer personen positief zijn. Op afdelingen die gescheiden zijn van de Covid-afdeling is dan geen reden tot gebruik van maskers.